

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 31. avgust 2014

OBVESTILO

V zadnji dekadi avgusta se je nadaljevalo nestabilno vreme. Razmere za zorenje številnih kmetijskih pridelkov, zlasti koruze, ki je sedaj v voščeni zrelosti, se niso izboljšale. V zadnji tretjini avgusta so bila kmetijska tla občasno premokra za dostopanje s težkimi stroji. Redki so bili dnevi, ko je bilo mogoče sušenje travinja za suho krmo. Edina rešitev ostaja le še siliranje za travno silažo. Na Primorskem se je pričela trgategv. V zaključnem obdobju zorenja je grozdje napadla grozdna gniloba.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Nestanovitno vreme se je nadaljevalo tudi v iztekajočih se dneh meteorološkega poletja, ki ob številčnih padavinskih in razmeroma malo sončnih dnevih ni dajalo vtisa pravega poletja. V večjem delu vzhodne Slovenije je padlo do 60 mm dežja, količina se je proti zahodu povečevala. Na zahodu ga je povečini padlo več kot 80 mm, nekaj manj pa na Obali, Ilirsko-Bistriškem območju, v Brkinih ter na skrajnem severozahodu. Predvsem na škofjeloškem, idrijskem in polhograjskem je bilo lokalno tudi več kot 100 mm padavin. Večinoma so dolgoletno povprečje presegle za do polovico, za več kot toliko pa v večjem delu spodnje Gorenjske, osrednje Slovenije, večjem delu Notranjske in Primorske. Sonca je bilo skoraj povsod manj kot v povprečju, za četrtino manj od povprečnih vrednosti, še manj ga je bilo v goratem severozahodu države. Kjer je bilo sonca več kot običajno, so vrednosti presegle povprečne zgolj za malenkost. Sonce je večinoma sijalo do 75 ur, na severozahodu do 60 ur, na zgornjem Gorenjskem le do 45 ur, na jugozahodu ga je bilo nekoliko več, do 90 ur, na Obali tudi malce več. Temperature zraka so bile skoraj povsod pod dolgoletnim povprečjem, večinoma za 0,5 °C, v Prekmurju, večjem delu Štajerske in v Alpah tudi do 1 °C. Mesečna povprečja najvišjih dnevniških temperatur zraka v avgustu, so bila najnižja po letu 2006.

IZHLAPEVANJE IZ TAL IN RASTLIN

Povprečne dekadne vrednosti izhlapevanja iz tal in rastlin so le na Primorskem presegle 3,0 mm. Najvišje dnevne vrednosti so se gibale od le 3,0 do 3,9 mm, na Obali do 4,7 mm, v Vipavski dolini do 5,2 mm.

STANJE RASTLIN

Zaradi pogostih padavin so bila kmetijska tla tudi zadnjo dekada avgusta obilno založena z vodo. Pridelovalci so pospravljali krompir in buče, dostop na njive s težkimi kmetijskimi stroji pa je bil občasno otežen zaradi razmočenih tal. Na osrednjem Štajerskem in na Ptujsko-Dravskem polju so morali krompir ponekod izkopati ročno oziroma z lažjimi stroji. Da bi lahko na njive dostopali s težkimi kombajni bi moral biti vsaj teden dni brez dežja, v zadnji dekadi pa smo našli do 6 deževnih dni. Ob redkih suhih dnevih ob koncu dekade je bilo možno spravilo travne silaže, prav tako tudi setev oljne ogrščice. Sušenje trave za suho krmo je bilo večinoma neuspešno.

V severovzhodni Sloveniji je koroza večinoma že dosegla voščeno zrelost, le pozne sorte so bile še v pozni mlečni zrelosti oziroma so prehajale v voščeno zrelost. Vremenske razmere za pridobivanje suhe snovi v zrnju oziroma zorenje zrnja niso bile ugodne.

Vegetacijsko leto ni bilo naklonjeno niti plodovkam. Buče marsikje niso razvile zadostne listne mase, prizadela jih je plesen, listje se je predčasno posušilo, zato se je tudi pobiranje buč pričelo prej kot bi se sicer ob ugodnejših rastnih razmerah. Tudi v drugih delih države so bile rastne razmere v zadnji dekadi avgusta podobne, večinoma neugodne.

Na Primorskem pa se je pričela trgategv. Grozde, zlasti v nižinah vinogradov, je napadla grozdna gniloba. Da bi obvarovali grozde pred gnilobo so vinogradniki odstranjevali nagnite jagode in liste okoli grozdov, da bi ohranili dobro zračnost grozdov.

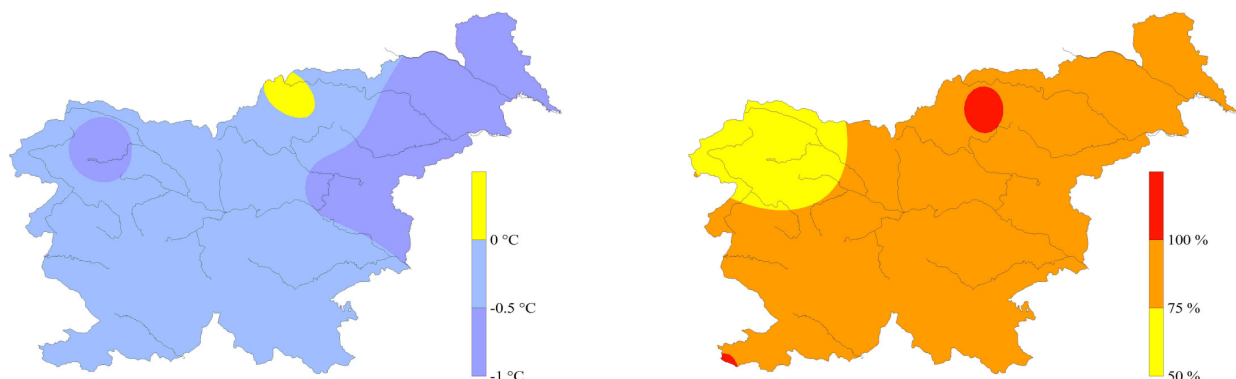
V Savinjski dolini so v zadnjih dneh dekade pričeli obirati hmelj. Hmeljarji poročajo o odličnem pridelku, kljub nestabilnim vremenskim razmeram, ki so bile nenaklonjene številnim ostalim kmetijskim kulturam.

VODNA BILANCA

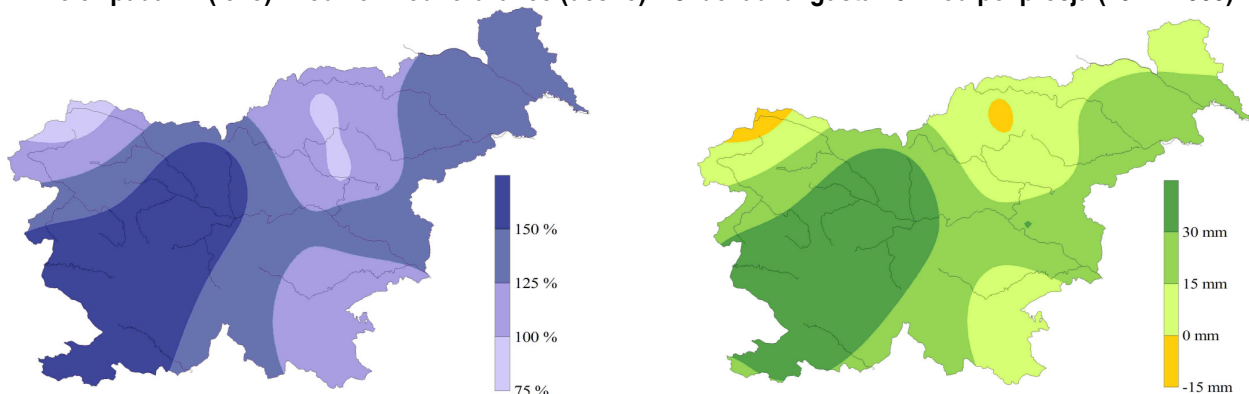
Dekadna vodna bilanca je bila povsod po državi pozitivna, v večjem delu vzhodne Slovenije in na Obali je bila do 30 mm, povečevala se je proti zahodu, kjer je bila večinoma do 60 mm, mestoma tudi več. Vegetacijska vodna bilanca je bila negativna le v Murski Soboti, kjer je bil vodni primanjkljaj prisoten že vso vegetacijsko sezono in je ob koncu poletja znašal skoraj 90 mm. Na Obali je bila tik nad ničto vrednostjo, medtem ko je bila drugod krepko pozitivna. Na mariborskem se je gibala okrog 40 mm, drugod nad 100 mm, najvišja je bila zabeležena na Gorenjskem, nad 170 mm.

Odklon temperature zraka (levo) in delež ur sončnega obsevanja (desno) v 3. dekadi avgusta 2014 od povprečja (1971–2000)

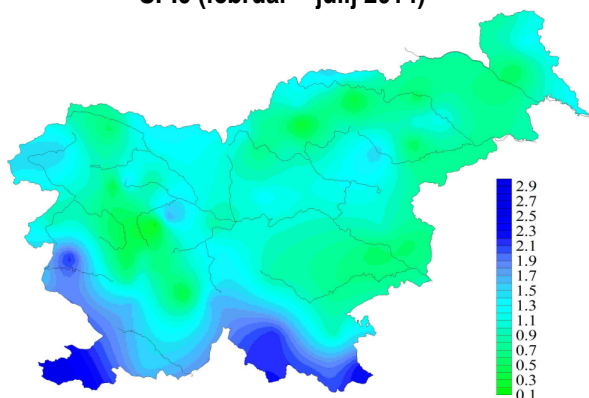
Delež padavin (levo) in odklon vodne bilance (desno) v 3. dekadi avgusta 2014 od povprečja (1971–2000)

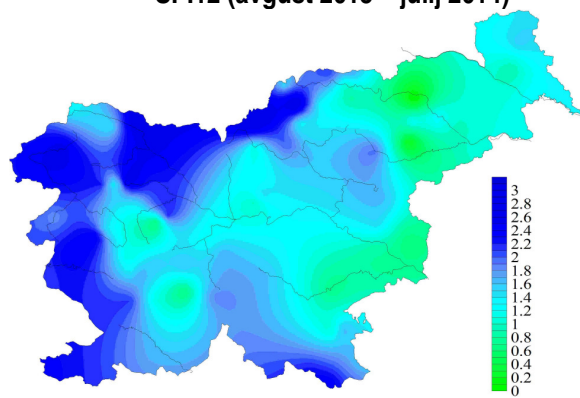
SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

Obe karti SPI kažeta mokro situacijo. Polletno obdobje zaznava ekstremno mokre pogoje na skrajnem jugu države. Zelo oziroma zmerno mokro pa tudi na zahodnem in severnem robu, v osrednji Sloveniji, Posavju in skrajnem severozahodu. Karta SPI za obdobje enega leta pa kaže še bolj mokro stanje. Ekstremno mokra je bila situacija na zahodnem, severnem in južnem robu države. Tudi drugod je bilo bolj mokro kot običajno, normalnemu stanju pa so se najbolj približali v pasu od Maribora do Haloz.

SPI6 (februar – julij 2014)

SPI12 (avgust 2013 – julij 2014)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %